Mechanizátor/mechanizátorka pro pěstební činnost (kód: 41-093-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Lesní mechanizátor pro pěstební činnost
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Práce s traktory a ostatní mechanizací využívanou ve výrobě sazenic, v pěstební činnosti a ochraně lesa	3
Ošetřování a údržba lesnického nářadí, strojů a zařízení	3
Ochrana kultur proti buřeni s využitím malé mechanizace	3
Provádění prostřihávek a prořezávek v nárostech a mladých porostech, vyřezávání nehroubí, rozčleňování porostů	3
Výroba a stavba oplocenek, mysliveckých a účelových zařízení v lese	3
Výroba, údržba, opravy a výměna sítě svodnic v cestní síti	3
Vyhotovování výkazů o práci v lese	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022 do: 22.08.2023

Kritéria a způsoby hodnocení

Práce s traktory a ostatní mechanizací využívanou ve výrobě sazenic, v pěstební činnosti a ochraně lesa

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést vybrané operace související s přípravou ploch a odstraněním klestu a popsat pracovní postup na konkrétním pracovišti, včetně dodržování zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Definovat zásady pro správnou manipulaci, nakládku, expedici a přepravu sadebního materiálu s ohledem na ochranu jeho kvality a životaschopnosti	Ústní ověření
c) Předvést přípravu a ovládání mechanizace (sázecího stroje a jamkovače) při obnově lesa	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Předvést přípravu a ovládání postřikovače při ochraně lesa	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Provést a popsat údržbu traktoru a závěsných strojů a malé mechanizace a určenou drobnou opravu použité techniky	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ošetřování a údržba lesnického nářadí, strojů a zařízení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést ošetření určeného lesnického nářadí, strojů a zařízení	Praktické předvedení
b) Provést a popsat pravidelnou a sezónní údržbu nářadí, strojů a zařízení včetně určené drobné opravy	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Ochrana kultur proti buřeni s využitím malé mechanizace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit základní druhy lesních dřevin	Praktické předvedení
b) Ukázat bezpečnostní prvky křovinořezu a motorové pily, popsat jejich funkci a vysvětlit zásady BOZP při práci s křovinořezem a motorovou pilou	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předvést ožínání kultur a výřez nežádoucích dřevin pomocí křovinořezů nebo motorových pil při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení
d) Popsat základní bezpečnostní požadavky předepsané pro práci s chemickými látkami, včetně směsí látek na daném pracovišti	Ústní ověření
e) Popsat přípravu postřikové směsi a předvést chemickou ochranu kultur pomocí motorových postřikovačů při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění prostřihávek a prořezávek v nárostech a mladých porostech, vyřezávání nehroubí, rozčleňování porostů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést prostřihávky v nárostech a prořezávky v mladých porostech na základě zadání za pomoci motorové pily nebo křovinořezu při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat způsoby mechanizovaného vyřezávání nehroubí, např. dočištění porostů, rekonstrukce porostů, výřez pod elektrovody apod.	Ústní ověření
c) Popsat mechanizované rozčleňování porostů pomocí nesené mechanizace	Ústní ověření
d) Provést a popsat údržbu a určenou drobnou opravu ruční motorové řetězové pily a křovinořezu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Výroba a stavba oplocenek, mysliveckých a účelových zařízení v lese

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat přípravu materiálu pro stavbu zadaného typu oplocenky a postup její stavby	Ústní ověření
b) Popsat přípravu materiálu pro stavbu zadaného typu mysliveckého či účelového zařízení v lese	Ústní ověření
c) Předvést práci s ručním nebo neseným půdním vrtákem při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení
d) Provést a popsat údržbu ručního nebo neseného půdního vrtáku	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Výroba, údržba, opravy a výměna sítě svodnic v cestní síti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat druhy svodnic, způsob jejich usazení a údržby v cestní síti	Ústní ověření
b) Popsat výrobu a výměnu svodnic v cestní síti	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Vyhotovování výkazů o práci v lese

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyplnit běžné pracovní záznamy vedené pro činnosti související s výkonem pěstební činnosti včetně záznamů o používání, údržbě a opravách nářadí, strojů a zařízení	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit toto kritérium.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.
Podmínkou pro připuštění ke zkoušce je předložení řidičského oprávnění skupiny T.
Při ověřování kritérií formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, jakož i ke kvalitě, časovému hledisku zvládání předváděných operací a dodržování platných norem a legislativních požadavků. Přitom je nutno posuzovat nejen dosažený výsledek,
ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště.
Zkouška bude prováděna ve vhodné vegetační době pro její realizaci.

U kompetence *Práce s traktory a ostatní mechanizací využívanou ve výrobě sazenic, v pěstební činnosti a ochraně lesa* v kritériu a) uchazeč předvede zadané operace související s přípravou ploch a odstraněním klestu s využitím mechanizačních prostředků, např. pomocí půdní frézy, finských bran, drtiče klestu nebo shrnovače klestu.

U kompetence *Ochrana kultur proti buřeni s využitím malé mechanizace* v kritériu a) budou předmětem poznávání následující dřeviny, a to podle asimilačních orgánů a letorostů:
Jehličnaté: smrk, jedle, douglaska, borovice, vejmutovka, modřín.
Listnaté: dub, buk, habr, javor, jasan, jilm, akát, bříza, jeřáb, ořešák, třešeň, jabloň, hrušeň, lípa, olše, topol, vrba, jírovec.
U kritéria c) uchazeč provede ožnutí deseti sazenic a provede výřez deseti nežádoucích dřevin.

U kompetence *Výroba a stavba oplocenek, mysliveckých a účelových zařízení v lese* v kritériu c) uchazeč provede vyvrtání jedné jamky ručním půdním vrtákem nebo neseným vrtákem.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na lesnictví a alespoň 5 let odborné praxe v lesním hospodářství nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti lesního hospodářství.
b) Vyšší odborné vzdělání v oblasti lesnictví a alespoň 5 let odborné praxe v lesním hospodářství nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti lesního hospodářství.
c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na lesnictví a alespoň 5 let odborné praxe v lesním hospodářství nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti lesního hospodářství.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- pracoviště (lesní porosty, lesní cesty) umožňující rozsahem a strukturou provedení zkoušky při splnění bezpečnostních a hygienických předpisů pro danou činnost
- dopravní prostředek k přesunům na pracoviště
- předepsané osobní ochranné pracovní pomůcky (OOPP)
- ruční nářadí - motyka, lopata, krumpáč, zádový postřikovač, ruční jamkovač
- mechanizace - motorová pila, křovinořez, motorový zádový postřikovač, motorový jamkovač, traktor a nesené nářadí, valník
- pohonné hmoty a provozní kapaliny
- nářadí k údržbě a opravě
- chemické látky a přípravky, voda, nádoby, odměrky a váhy na přípravu roztoku, jíchy
- listy a letorosty k poznávání dřevin
- záznamy o provozu mechnizace a pracovní záznamy
- lékárnička

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro lesní a vodní hospodářství a životní prostředí, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR
a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Hanušovická lesní, a. s.
Hradecká lesní a dřevařská společnost, a. s.
Lesy Jedlí, s. r. o.
Ing. Milan Hron
Lesní společnost Broumov Holding, a. s.